

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 14Csp/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118371796
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Denisa Mesárošová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:6118371796.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Denisou Mesárošovou, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, v zastúpení JUDr. Oskar Chnápko, advokát so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, proti žalovanému: O. B., nar. X.XX.XXXX, bytom A. XXX, v zastúpení JUDr. Michal Magdolen, advokát so sídlom Farská 28, Nitra, o zaplatenie sumy 1 611,03 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovanému sa priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinný zaplatiť žalobca.

III. O výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu v rámci upomínacieho konania domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1 611,03 eur s príslušenstvom. Návrh odôvodnil tým, že predchodca žalobcu (Poštová banka, a.s.) a žalovaný uzatvoril dňa 4.12.2008 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 1659,70 eur, pričom žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v splátkach s lehotou splatnosti tej - ktorej splátky dohodnutou v Zmluve. Žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne. Keďže žalovaný porušil svoje povinnosti platiť splátky v termínoch splatnosti, pôvodnému veriteľovi vznikol nárok požadovať od žalovaného predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Pôvodný veriteľ - Poštová banka, a.s., si právo požadovať predčasné splatenie istiny úveru v súlade s Obchodnými podmienkami uplatnil, a to na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanému, následkom čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva predčasne splatným. Žalovaný ani napriek zaslanej výzve zo strany banky nezaplatil dlžnú sumu. Okrem toho dodal, že pohľadávka bola postúpená nasledovnými zmluvami: zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 18.12.2012 uzatvorená medzi spoločnosťou Poštová banka, a.s. ako postupcom a spoločnosťou BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupníkom, následne zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.1.2013 bola postúpená na spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o., pričom zmluvou o zlúčení dňa 09.08.2017 došlo k zlúčeniu spoločnosti PRO CIVITAS, s.r.o. a spoločnosti BENCONT COLLECTION, a.s., ktorá sa tak stala nástupníckou spoločnosťou a novým veriteľom. Navyac poukázal na to, že pohľadávka bola uplatňovaná na rozhodcovskom súde, ktorý žalobe vyhovel v celom rozsahu a vo veci rozhodol rozhodcovským rozsudkom zo dňa 9.11.2012 sp. zn. IG-C/0411/0508, právoplatným dňa 9.4.2013, vykonateľným dňa 21.5.2013, pričom dňa 14.11.2017 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia bola právoplatne zamietnutá.

2. Predchodca žalobcu na výzvu Okresného súdu Banská Bystrica v písomnom vyjadrení uviedol, že súhlasí s vydaním platobného rozkazu v časti, v ktorej sa rozpor netýka.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 8.3.2019 platobný rozkaz sp. zn. 13Up/976/2018, ktorým uložil žalovanému povinnosť do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi istinu 791,03 eur, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1 611,03 eur od 16.10.2018 do zaplatenia, alebo v tej istej lehote podať odpor. Zároveň uložil žalovanému povinnosť v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť náhradu trov konania vo výške 169,08 eura a to žalobcovi prostredníctvom jeho zástupcu v konaní. Žalovaný voči platobnému rozkazu podal odpor, v ktorom namietal premlčanie pohľadávky.

4. Podaním zo dňa 6.5.2019 sa k odporu žalovaného vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nastal dňa 7.7.2010. V samotnej výzve na splatenie dlžnej istiny s príslušenstvom je žalovanému daná lehota na plnenie, a to 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia uvedenej výzvy. Lehota naplnenie žalobcovi zo strany žalovaného uplynula dňa 22.7.2010. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mohol prvýkrát uplatniť svoje právo na súde až dňa 23.7.2010, teda deň nasledujúci po dni márneho uplynutia lehoty na dobrovoľné plnenie. Následne žaloba na rozhodcovský súd bola podaná vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe a do času podania žaloby na rozhodcovský súd trojročná premlčacia i v celej svojej dĺžke trvania neuplynula podaním žaloby na rozhodcovský súd prestala premlčacia doba plynúť, a to počas vedeného rozhodcovského konania a následne v období, keď veriteľ - oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie až do času, keď z dôvodu posúdenia neprijateľnosti a neplatnosti rozhodcovskej doložky exekučným súdom, dôjde k zastaveniu exekučného konania. Premlčacia doba v prípade žalovanej pohľadávky ešte neuplynula (spočívala od podania žaloby na rozhodcovskom súde a spočíva až do zastavenia exekučného konania) a po zastavení exekučného konania opätovne začne plynúť nasledujúci deň po právoplatnosti uznesenia o zastavení exekučného konania. Ďalej žalobca uviedol, že posúdenie plynutia premlčania v prejedávanej veci zosplatenie nastalo dňa 7.7.2010, vzhľadom na paričnú lehotu na plnenie v zosplätňujúcej vyzve žalobca mohol prvýkrát uplatniť svoje právo na súde až dňa 23.7.2010. Žaloba na rozhodcovskom súde bola podaná dňa 4.4.2011, vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku nastala dňa 21.5.2013, návrh na vykonanie exekúcie bol podaný dňa 12.3.2015, pričom k zastaveniu exekučného konania do dnešného dňa nedošlo. Žalobca podal žalobu na okresnom súde Banská Bystrica dňa 2.11.2018 a to z dôvodu vymoženía svojej pohľadávky a aby sa nenavýšovali úroky omeškania v neprospech žalovaného.

5. Okresný súd Banská Bystrica dňa 16.5.2019 postúpil vec Okresnému súdu Nitra ako súdu miestne príslušnému na pokračovanie v konaní, keďže žalobca navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde.

6. Podaním doručeným súdu dňa 7.8.2019 sa vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu, v ktorom uviedol, že má za to, že daná rozhodcovská doložka bola správne posúdená ako neplatná vzhľadom k tomu, že si ju žalovaný osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jeho splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Skutočnosť, že daný spor sa rozhoduje na rozhodcovskom súde môže byť pre žalobcu priaznivejšia, ako keby sa daný spor riešil všeobecným súdom, ktorý by mohol viac prihliadať na ochranu spotrebiteľa. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný mohol zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým všeobecným obchodným podmienkam, čiže aj rozhodcovskému konaniu, inak povedané rozhodcovská doložka nebola dojednaná individuálne. Zároveň žalovaný poukázal na niekoľko prípadov, v ktorých sporná rozhodcovská doložka spoločnosti BENCONT COLLECTION, a.s., bola uznaná ako absolútne neplatná a v neprospech spotrebiteľa nar. rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 21 CoE/41/2018 zo dňa 26.6.2018, uznesenie Krajského súdu Nitra, sp. zn. 25CoE/23/2017 zo dňa 11.10.2017, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 149/2018-24 zo dňa 8.3.2018 alebo uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn.: IV. ÚS 409/2018-26 zo dňa 12.7.2018 a i.

Ďalej vo svojom vyjadrení poukázal na námietku premlčania. Uviedol, že celý úver žalovaného vrátane príslušenstva sa na základe neplatenia splátok stal predčasne splatným dňa 7.7.2010. S poukazom na absolútnu neplatnosť rozhodcovského rozsudku rozhodcovského súdu, je potrebné konštatovať dôsledok absolútnej neplatnosti spočívajúci v tom, že sa na neho hľadí akoby nikdy nebol vydaný. Tento rozsudok tiež nezakladá prekážku res judicata. Na podklade neplatnej rozhodcovskej doložky nemohlo byť ani účinne iniciované rozhodcovské konanie. Má za to, že premlčacia doba neprestala od splatnosti pohľadávky plynúť, a teda, že pohľadávka žalovaného je vcelku premlčaná.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie.

8. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní konanom dňa 24.2.2020 uviedol, že trvajú na námietke premlčania, tá bola vznesená už v podanom odpore a následne bola špecifikovaná v podaní zo dňa 6.8.2019. Vo vzťahu k obrane žalobcu, že premlčacia doba mala podaním žaloby na rozhodcovskom súde spočívať uviedol, že podľa ustálenej súdnej praxe podanie žaloby na rozhodcovský súd v prípade, že je konštatovaná neplatnosť rozhodcovskej doložky nie je dôvodom pre prerušenie plynutia premlčacej lehoty a žalobca musí znášať následky spojené s plynutím premlčacej lehoty od dátumu splatnosti pohľadávky. Zároveň predložil súdu rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne 6Co/390/2017 kde bol žalobcom práve BENCONT COLLECTION, kde Krajský súd konštatoval premlčanie obdobného nároku z dôvodu, že plynutie premlčacej lehoty nebolo prerušené, totožný právny názor prezentoval i ústavný súd SR v uznesení III ÚS 572/2017.

Ďalej poukázal na to, že námietka premlčania odôvodňuje zamietnutie návrhu, avšak pred posúdením premlčania je potrebné vysporiadať sa s aktívnou legitimáciou žalobcu, ktorá v prípade nepreukázania je rovnako dôvodom pre zamietnutie žaloby v celom rozsahu. V prípade zamietnutia žaloby si uplatňuje nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Na pojednávaní konanom dňa 13.10.2020 právny zástupca žalobcu uviedol, že naďalej trvajú na žalobe, majú za to, že žaloba je dôvodná a žiadajú, aby konajúci súd žalobe vyhovel a trovy konania priznal žalobcovi v rozsahu 100 %. Ďalej založil do spisu doklady na preukázanie ich aktívnej legitimácie a to výzvu na splatenie úveru spolu s doručenkou, ktorý preukazuje zosplatenie úveru nepredložil. Výzvu spolu s doručenkou nepredložil.

10. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní konanom dňa 13.10.2020 uviedol, že zotrváva na svojom vyjadrení z predchádzajúceho pojednávania. Čo sa týka predloženia listinných dôkazov, na toto bola žalobcovi uložená lehota, v ktorej lehote zostal žalobca pasívny a teda nepreukázal ani aktívnu legitimáciu, ani nijako nevyvrátil vznesenú námietku premlčania. Žalobca predložil listinný dôkaz, avšak iba v jednom vyhotovení a ohľadne zosplatenia úveru nepredložil žiaden dôkaz. Má za to, že nie je na mieste ani prípadné odročenie pojednávania z dôvodu, že by žalobca chcel ešte dokladať nejaké listinné dôkazy, nakoľko mal dostatočný priestor na unesenie vlastného dôkazného bremena. Z našej strany nie je žiadny návrh na doplnenie dokazovania a trvá na tom, že žaloba by mala byť v celom rozsahu zamietnutá a žiada žalovanému priznať náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

11. Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a to Zmluvou o úvere, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami, Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 18.12.2012, Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 15.1.2013, výzvou na splatenie úveru zo dňa 7.7.2010, podaním zo dňa 1.10.2018 a na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový a právny stav:

12. Predchodca žalobcu (Poštová banka, a.s.) a žalovaný uzatvorili dňa 4.12.2008 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver a to vo výške 1 659,70 eur s tým, že žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v mesačných splátkach vo výške 47,27 eura, počet splátok 70, k 17. dňu v mesiaci, prvá splátka bola dohodnutá na 17.1.2009. Konečná splatnosť bola dohodnutá na deň 17.10.2014. Ročná percentuálna miera nákladov je v zmluve uvedená 26,81%, priemerná ročná percentuálna miera nákladov je 23,98 %. Úroková sadzba je 24 % ročne. Celkové náklady dlžníka spojené s úverom sú v zmluve vyčíslené vo výške 1 483,34 eur.

Podľa II. časti bod 3.4 Všeobecných obchodných podmienok pri doručovaní písomnosti v poštovom styku sa písomnosti považujú za doručené v tuzemsku tretí deň a v cudzine siedmy deň po ich odoslaní, ak nie je preukázaný skorší termín doručenia, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie alebo sa zásielka vráti ako nedoručená. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, Banka zasiela písomnosti v poštovom styku vo forme obvyčajnej listovej zásielky.

13. Listom zo dňa 7.7.2010 Poštová banka, a.s. oznámila žalovanému, že podstatným spôsobom porušil ustanovenia zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 4.12.2008 a Obchodných podmienok a súčasne ho upozornil, že ku dňu 7.7.2010 sa pohľadávka stáva predčasne splatnou v celom rozsahu, preto vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy 1 902,01 eur do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Zásielku si žalovaný prevzal dňa 12.7.2010.

14. Podaním zo dňa 1.10.2018 žalobca ponúkol žalovanému možnosť odpustenia 50 % dlhu z aktuálnej výšky dlhu, ktorá ku dňu 1.10.2018 predstavuje 5 906,56 eur, a to v prípade, že dôjde k úhrade 2 951,10 eur najneskôr do 20.10.2018.

15. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1/2012 zo dňa 18.12.2012 vyplýva, že Poštová banka, a.s. ako postupca uzatvoril zmluvu so BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, Arch. Makriou & Kalogration 4, Nicolaides Sesa View City, 9th Florr, Flat/Office 903-906, Block A-B, P.C. 6016, Larnaca, Cyprus, HE 275225, zapísaná v Ministry of Commerce, Industry and tourism, ako postupníkom zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorou postupuje na postupníka ku dňu účinnosti zmluvy pohľadávky, špecifikované v prílohe č. 1 až 6, a to čo do právneho dôvodu, osôb dlžníkov a výšky pohľadávok.

16. Podľa zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1/2013 zo dňa 15.1.2013 spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED Arch. Makriou & Kalogration 4, Nicolaides Sesa View City, 9th Florr, Flat/Office 903-906, Block A-B, P.C. 6016, Larnaca, Cyprus, HE 275225, zapísaná v Ministry of Commerce, Industry and tourism, ako postupca postúpil na PRO CIVITAS s.r.o., so sídlom Bratislava, Astrová 2/A, IČO: 45 869 464 ako postupníka pohľadávky, špecifikované v Prílohách č. 1a, 1b, 2,3,4, 5a, 5b "Zoznam postupovaných pohľadávok" a to so všetkým príslušenstvom, všetkými právami a povinnosťami, zabezpečovacími prostriedkami a záložnými právami, ktoré sú s pohľadávkami spojené, pričom postupník sa zaviazal zaplatiť postupcovi za postúpené pohľadávky odplatu podľa článku III. zmluvy.

17. Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. IG-C/0411/0508 vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadený pri Rozhodcovská arbitrážna a medičná, a.s., so sídlom Trnavská cesta 7, 831 04 Bratislava, IČO: 35 862 882, dňa 9.11.2012, právoplatný dňa 9.4.2013 a vykonateľný dňa 21.5.2013 v právnej veci žalobcu Poštová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábřežie 4, IČO: 31 340 890, proti žalovanému: X B., bytom A. XXX, bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1 611,03 eur, úrok vo výške 24,00% ročne z istiny 1 611,03 eur od 2.2.2011 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9% ročne z istiny 1 611,03 eur od 2.2.2011 do zaplatenia, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslenú ku dňu započítania poslednej čiastočnej úhrady žalovaného po predčasnej splatnosti celého úveru vo výške 287,66 eur, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslenú za obdobie odo dňa nasledujúceho po dni poslednej čiastočnej úhrady žalovaného po predčasnej splatnosti celého úveru do dňa 1.2.2011 vo výške 302,95 eur, sumu dlžných poplatkov vo výške 3,32 eur, a náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 88,20 eura, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodcovského rozsudku. Zároveň rozhodcovský súd povolil žalovanému dlžnú istinu, úrok a úrok z omeškania z jednotlivých splátok a zo zvyšku dlžnej istiny a dlžné poplatky zaplatiť splátkach po 100.00 eur, vždy k dvadsiatemu dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodcovského rozsudku, to všetko pod stratou výhody splátok v prípade neplnenia dlhu podľa určeného splátkového kalendári.

18. Žalobca bol vyzvaný na preukázanie splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona č.483/2001 o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

21. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

22. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

23. Podľa § 879j Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

24. S účinnosťou od 1.1.2008 Občiansky zákonník v § 52 ods. 1 spotrebiteľskú zmluvu už definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

27. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 4 písm. b) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa.

29. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

30. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

31. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o splátkovom úvere, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

32. Podľa § 2 písm. a) a b) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie
a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,
b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

33. Podľa § 3 ods. 1, 2 citovaného zákona, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

34. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

35. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

36. Podľa § 525 ods. 2, Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

37. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

38. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

39. Na základe vykonaného dokazovania, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise mal súd za preukázané, že predmetom sporu je zaplatenie sumy vo výške 791,03 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1 611,03 eur od 16.10.2018 do zaplatenia.

Žalobca tvrdil, že svoj nárok opiera o skutočnosť, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 4.12.2008 zmluvu o úvere, na základe ktorej sa zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 1 659,70 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v mesačných splátkach v počte 70 po 47,27 eur, splatné k 17. dňu v mesiaci, prvá splátka splatná bola dojednaná dňa 17.1.2009, konečná splatnosť úveru bola dojednaná na 17.10.2014. Žalovaný si svoje povinnosti neplnil, a to ani napriek výzve zo strany právneho predchodcu žalobcu.

40. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.

Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

41. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

42. V danej veci žalobcu zaťažovala povinnosť preukázať dodržanie postupu v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, t.j. že právny predchodca žalobcu spoločnosť Poštová banka, a.s., IČO: 31340890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, ako veriteľ pohľadávky písomne vyzval žalovaného na úhradu dlhu, ktorý bol napriek výzve v omeškaní s jeho splácaním nepretržite 90 kalendárnych dní.

Vzhľadom na absenciu listinných dôkazov preukazujúcich splnenie dodržanie postupu v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, žalobca bol prostredníctvom právneho zástupcu vyzvaný na preukázanie splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona č.483/2001 o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt.

Súd prvej inštancie konštatuje, že dodržanie tohto postupu, ktorý je predpokladom pre postúpenie pohľadávky banky v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách zo strany žalobcu nebolo preukázané, žalobca do spisu nezaložil relevantné doklady preukazujúce opodstatnenosť uplatňovaného nároku, teda že zo strany banky bola žalovanému daná výzva na plnenie, v prípadoch omeškania s plnením peňažných záväzkov z poskytnutého splátkového úveru a že postupujú sa len už splatné pohľadávky a preto súd bol nútený konštatovať, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania.

Zákon č. 483/2001Z.z. o bankách treba ohľadom inštitútu postúpenia pohľadávky považovať za lex specialis vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka (konkrétne § 524 Občianskeho zákonníka).

Žalobca (ako aj právny predchodcovia žalobcu) v konaní nepreukázal iné oznámenie resp. výzvu, v ktorej by banka vyzvala žalovaného na plnenie dlžnej sumy, s ktorou by bol žalovaný v omeškaní viac ako 90 dní, nepreukázal, že postupujú sa už len splatné pohľadávky.

Žalobca v konaní preukázal len vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pohľadávky .

Ak zákon vyžaduje v § 92 ods. 8 písomnú výzvu banky na splnenie čo i len časti peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní, tak táto podmienka splnená nebola.

Právny predchodca žalobcu bol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku voči žalovanému len po tom, ak bol žalovaný, napriek písomnej výzve, nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní s plnením, čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu žalovaného, ak na výzvu nereagoval až potom banka mohla vyhlásiť predčasnú splatnosť dlhu (ak ešte nenastala konečná splatnosť dlhu uplynutím doby dohodnutých splátok) a postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku na inú osobu, a to aj na takú, ktorá nie je bankou, a aj bez súhlasu dlžníka.

V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli, resp. z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo, čiže nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, pretože podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V danom prípade postúpenie pohľadávky na žalobcu znamenalo obídanie zákona o bankách, keď sa postúpil živý, ešte nesplatený úver na žalobcu a preto bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku, ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom.

Z tohto dôvodu potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť je povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky prihliadnuť.

Na základe tejto skutočnosti potom nie je daná vecná aktívna legitímácia žalobcu na uplatnenie si danej pohľadávky pred súdom, čiže z neplatného postúpenia pohľadávky nesvedčí mu právo, ktorého sa domáha v žalobe a preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a žalobu pre nedostatok aktívnej legitímácie na strane žalobcu zamietol.

43. Súd prvej inštancie uvádza, že aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 205/2009).

44. V naznačenom kontexte je nevyhnutné akcentovať aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 147/2017 zo dňa 24.04.2018, podľa ktorého ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona č. 483/ 2001 Z.z. o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakázané.

V danej veci súd poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove č.k. 14Co 17/2016, zo dňa 01.02.2017 ako aj z rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4Co 219/2016, zo dňa 08.12.2016, Krajského súdu v Nitre č.k.7Co/716/2016, zo dňa 27.02.2018, 12Co/122/2019 zo dňa 19.05.2020, 5Co/198/2019 zo dňa 10.6.2020.

45. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Súd o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinný zaplatiť žalobca. O výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nitra písomne.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.